به نام حضرت دوست

دانشگاه امیر کبیر دانشکده مهندسی کامپیوتر

دادهکاوی

تمرین سری سوم

محمدحسين بديعي

شماره دانشجویی 9531701

گرایش : هوش مصنوعی و رباتیک

استاد : دكتر احسان ناظرفرد

بهار 1400

الف)

در واقع این احتمال به نظرم می تواند یک احتمال منطقی و معقول باشد زیرا باید توجه داشت که در دسته بندی ایمیلها، اینکه یک ایمیل spam همتلا یک ایمیل spam همتلا یک ایمیل spam همتلا یک ایمیل شود و این مطلب کاملا واضح است. لذا از نظر من این احتمال یک احتمال منطقی است.

ب)

'study'	'free'	'money'	Category
1	0	0	Regular
0	0	1	Regular
1	0	0	Regular
1	1	0	Regular
0	1	0	Spam
0	1	0	Spam
1	1	0	Spam
0	1	0	Spam
0	1	1	Spam
0	1	1	Spam
0	1	1	Spam
0	0	1	Spam

ابتدا احتمالات را محاسبه می کنیم.

$$P(study|spam) = \frac{1}{8}$$

$$P(study|regular) = \frac{3}{4}$$

$$P(free|spam) = \frac{7}{8}$$

$$P(free|regular) = \frac{1}{4}$$

$$P(money|spam) = \frac{1}{2}$$

$$P(money|regular) = \frac{1}{4}$$

حال بر اساس قاعده بیز و فرضیات موجود در سوال داریم. (دقت شود از مخرج فورمول موجود در این قاعده طبق اسلایدهای درس بدلیلِ یکسان بودن در تعلق به مجموعهی اسپم و غیر اسپم صرف نظر می کنیم چون برای محاسبهی تعلق به اسپم و غیر اسپم، مخرج یکسان است.

P(s|spam) * P(spam) = P(study|spam) * P(1 - P(free|spam)) * P(money|spam) * P(spam)

$$\Rightarrow P(s|spam) * P(spam) = \frac{1}{8} * \left(1 - \frac{7}{8}\right) * \frac{1}{2} * \frac{1}{10} = 0.00078125$$

مجددا دقت کنید که ما صورت ها را محاسبه می کنیم (چون مخرج های یکسان است و حکم نرمالیزیشن را دارد)

حال برای regular بودن جمله نیز داریم.

P(s|regular) * P(regular) = P(study|regular) * P(1 - P(free|regular)) * P(money|regular) * P(regular)

$$\Rightarrow P(s|regular) * P(regular) = \frac{3}{4} * \frac{1}{4} * \frac{1}{4} * \frac{9}{10} = 0.0421875$$

لذا همانطور که میبینید، احتمالِ آنکه جملهی مذکور در regular قرار گیرد بیشتر خواهد بود و لذا در دسته بندی جز regular قرار خواهد گرفت.

توجه کنید که برای بدست آوردنِ احتمالِ تعلق به مجموعه بر اساس قانونِ بیز باید اعداد بدست آمده ی فوق را نرمالیزه کنیم که تبدیل به احتمال شوند ولی چون مخرج در این قانون یکی است، لذا آن را به عنوانِ ترم نرمالیزه در نظر گرفتیم و صورتها را محاسبه کردیم ولی اگر بخواهیم احتمالات را بیابیم داریم:

$$P(spam|s) = \frac{P(s|spam) * P(spam)}{P(s|spam) * P(spam) + P(s|regular) * P(regular)} = 0.018$$

$$P(regular|s) = \frac{P(s|regular) * P(regular)}{P(s|spam) * P(spam) + P(s|regular) * P(regular)} = 0.982$$

لذا این جمله متعلق در دستهی Regular قرار خواهد گرفت.

پاسخ سوال 2

برای حل این بخش میبایست information gain را برای هر یک از نقاط بدست آورده و آنکه مقدارش بالاتر بود انتخاب شود.

در ابتدا آنتروپی را برای D حساب می کنیم.

$$Entropy(D) = -\sum_{i=1}^{n} p_i \log_2 p_i = -\frac{9}{16} * \log_2 \frac{9}{16} - \frac{7}{16} * \log_2 \frac{7}{16} = 0.9887$$

سپس information gain را برای حالتی که نقطهی اول را انتخاب کینم محاسبه می کنیم.

$$E(value_{data} < point_1) = -\sum_{i=1}^{n} p_i \log_2 p_i = 0$$

$$E(value_{data} > point_1) = -\sum_{i=1}^{n} p_i \log_2 p_i = -\frac{7}{14} * \log_2 \frac{7}{14} - \frac{7}{14} * \log_2 \frac{7}{14} = 1$$

$$Gain(D,C_1) = Entropy(D) - \sum_{v} \frac{|D_v|}{|D|} Entropy(D_v) = 0.9887 - \frac{2}{16} * 0 - \frac{14}{16} * 1 = 0.1137$$

حال information gain را برای حالتی که نقطهی دوم را انتخاب کینم محاسبه می کنیم.

$$E(value_{data} < point_2) = -\sum_{i=1}^{n} p_i \log_2 p_i = -\frac{6}{9} * \log_2 \frac{6}{9} - \frac{3}{9} * \log_2 \frac{3}{9} = 0.9183$$

$$E(value_{data} > point_2) = -\sum_{i=1}^{n} p_i \log_2 p_i = -\frac{6}{7} * \log_2 \frac{6}{7} - \frac{1}{7} * \log_2 \frac{1}{7} = 0.5917$$

$$Gain(D, C_2) = Entropy(D) - \sum_{v} \frac{|D_v|}{|D|} Entropy(D_v) = 0.9887 - \frac{9}{16} * 0.9183 - \frac{7}{16} * 0.5917$$

$$= 0.2133$$

همانطور که مشاهده می کنید information gain به ازای نقطهی دوم بیشتر از نقطهی اول است و لذا <u>نقطهی دوم</u> برای نقطهی شکست مناسب تر است.

در ابتدا آنتروپی را برای D حساب می کنیم.

$$Entropy(D) = -\sum_{i=1}^{n} p_i \log_2 p_i = -\frac{10}{15} * \log_2 \frac{10}{15} - \frac{5}{15} * \log_2 \frac{5}{15} = 0.9183$$

· pels attribute & No com so

Uli: Attribute *

$$D_{ED} = [2F, ON] \rightarrow E = 0$$

$$D_{\mu} = \begin{bmatrix} 6F, 4N \end{bmatrix} \rightarrow E = \frac{6}{10} \log_{2} \frac{6}{10} - \frac{4}{10} \log_{2} \frac{4}{10} = 0.971$$

$$D_{\mu} = \begin{bmatrix} 2F, 1N \end{bmatrix} \rightarrow E = -\frac{2}{3} \log_{2} \frac{2}{3} - \frac{1}{3} \log_{2} \frac{1}{3} = 0.9183$$

Gain (D, Obj) = 0.9183 -
$$\frac{10}{15}$$
 x 0.971 - $\frac{3}{15}$ x 0.9183

Tele Es s Attribute *

$$D_{m} = [3F, 3N] \rightarrow E = 1$$

D
$$Light = [6F, 1N] \rightarrow E = -\frac{6}{7} \frac{\log_2 \frac{6}{7}}{\sqrt{7}} - \frac{1}{7} \log_2 \frac{1}{7} = 0.5917$$

$$O_{\text{align}} = [1F, 1N] \rightarrow E = 1$$

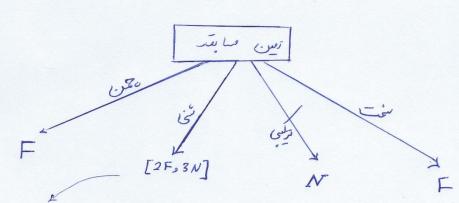
$$D_{\mathcal{C}_{S_{0}}} = [4F, 0N] \longrightarrow F = 0$$

$$D_{5} = \begin{bmatrix} 2F, 3N \end{bmatrix} \rightarrow E = -\frac{2}{5} \log_{2} \frac{2}{5} - \frac{3}{5} \log_{2} \frac{3}{5} = 0.971$$

$$D = [0F, 2N] \rightarrow E = 0$$

$$D_{1} = [9F, 4N] \Rightarrow E = -\frac{9}{13} L_{0} \frac{9}{13} - \frac{4}{13} l_{0} \frac{4}{13} = 0.8905$$

$$D_{2} = [1F, 1N] \Rightarrow E = 1$$

D
$$E = [2F, 3N] \longrightarrow E = 0.971$$

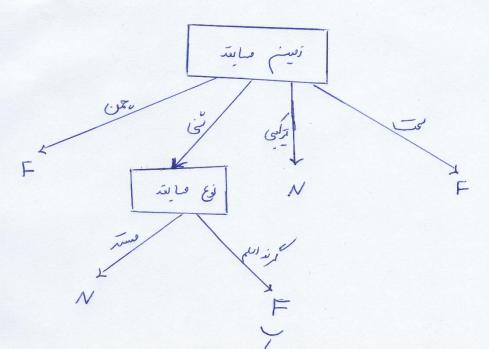
$$D = [ON, OF] \longrightarrow E = 0$$

in le gis Attribute ★

$$0 = [0F, 2N] \longrightarrow E = 0$$

Jus julor s Attribute ★

$$D_1 = [2F, 3N] \longrightarrow E = 0.971$$

 توجه نمایید که زیرشاخهی دوستانه نیز چون در درختِ تصمیم بدلیل عدم داده ی آموزش وجود ندارد لذا در صورت وجودِ آن در داده های تست، برچسب کلاس فوق را یعنی نوع مسابه را می گیرد و با توجه به اینکه احتمالِ نتیجه ی N برابر با 0.6 و نتیجه ی برابر با 0.4 است لذا برچسب کلاس نوع مسابقه یعنی N را به خود اختصاص می دهد.

ب) دادههای تست را طبقِ صورت مسأله به صورت زیر در نظر داریم.

نتيجه	حداكثر قدرت	زمين مسابقه	نوع مسابقه	زمان	
F	١	چمن	مستر	صبح	1
N	١	شنى	گرند اسلم	بعدازظهر	2
F		تركيبي	مستر	بعدازظهر	3
N	١	شنى	مستر	صبح	4
F		سخت	دوستانه	شب	5
F	١	تركيبى	گرند اسلم	شب	6

نتیجه (برچسب واقعی)	پیشبینی شده بر اساس درخت تصمیم	داده
F	F	دادهی تست 1
N	F	دادەي تست 2
F	N	دادەي تست 3
N	N	دادەي تست 4
F	F	دادەي تست 5
F	N	دادهی تست 6

$$Accuracy = \frac{\sum TP + TN}{\sum TP + FP + FN + TN} = \frac{3}{6} = 0.5 = 50\%$$

لذا accuracy با توجه به این مجموعه دادههای test و train برابر با 50% می باشد.

الگوریتم boosting در واقع یک الگوریتمِ یادگیری برای مجموعه دادههای supervised است که از نتایجِ کلاسیفرهای مختلف استفاده کرده و آنها را با یکدیگر ترکیب کرده و به طور کلی می توان گفت که با ترکیبِ سیستمهای یادگیریِ ضعیف، یک سیستمِ یادگیری قوی را ایجاد می کند.

مبنای این الگوریتم بدین صورت است که یادگیرندههای ضعیف را به صورتِ iterative آموزش داده تا بدین صورت به یک کلاسیفایرِ قوی که تر که ترکیبِ وزنداری از یادگیرندههای ضعیف و البته نمونهها (دادههای آموزش) هستند را تشکیل دهد. در واقع این الگوریتم در هر iteration با توجه به دقتی که یادگیرندههای ضعیف دارند به آنها وزندهی کرده و در مجموعه دادهها وزنها را آپدیت میکند و همچنین برای دادههای آموزش نیز آنهایی که صحیح تشخیص داده شوند وزن کمتری در مجموعه دادهها گرفته و الگوریتم سعی میکند بر روی دادههایی که با آن چالش دارد تمرکز کرده و در نهایت با اینکار واضح است که دقت الگوریتم را در کلاس بندی بالا میبرد.

Gradient boosting نیز مانند سایرِ الگوریتمهای بوستینگ از ترکیبِ یادگیرندههای (یا مدلهای) ضعیف است. در این الگوریتم از یک تابعِ ضرر برای بهینهسازی استفاده می کنیم مثلا می توانیم از (Least square error) استفاده کنیم. روند این الگوریتم بدین صورت است که سعی می کند با اضافه کردنِ یادگیرندهها (مدلها) ی جدید، این تابعِ ضرر را کمینه نماید و یک بهینهسازی انجام دهد. لذا این روند به صورت متناوب انجام می شود و نتیجتا مدلها (یادگیندههای جدید) ساخته می شوند (یادگیرندههای ضعیف در اینجا درختانند تصمیم هستند). حال این مدلهای جدید باید از خروجی مدل با تخمینِ مدلِ قبلی ارائه شود که این تخمینِ مدل در واقع با استفاده از گرادیانِ خطایی که ذکر کردیم بدست می آید. این خطا طبیعتا بر روی مدل فعلی و مدل تخمینی که در مرحلهی قبل داشتیم محاسبه می شود و لذا ما به دنبالِ مدلی برای ارتقای تخمین به یادگیرندهی قوی تر هستیم که بتواند منفی گرادیان خطا را برای ما مدل کند و با تجمیع کردنِ آن با مدلِ قبلی، یک مدلِ بهتر ایجاد کند. و مدام این روند را بر روی مدل واقعی و مدلِ تخمینی که در مرحلهی قبل بدست آمده اجرا کرده و خطای تخمین را بدست آورده و مدل بعدی با یک یادگیرندهی جدید به گونهای تخمین می زنیم که خطا را مینیمم کند.

به طور کلی هرس کردن یا pruning ابزار بسیار قوی برای کاهشِ complexity کلاسیفایر نهایی است و در واقع باعث بهبودِ صحتِ تخمین بوسیلهی کاهشِ اندازهی درختِ تصمیم (شاخههایی که اطلاعاتِ کمی دارند) و جلوگیری از overfitting دادهها می شود.

همانطور که در صورت سوال نیز در نوع از روشهای موجود برای اینکار را ذکر کرده: 1. Pre pruning و Pre pruning می و در صورت ساخته می شود (در واقع همانطو که از اسم این دو روش مشخص است می توانیم بگوییم که در pre pruning همچنانکه درخت ساخته می شود (در واقع قبل از ساخت نهایی decision tree) شاخههایی تولیدی در صورتی که حاوی اطلاعات حائز اهمتی و نباشند (یا به عبارتی -non-قبل از ساخت نهایی) باشد را هرس کرده و از تولید این شاخههای جدید جلوگیری می کند و بدین صورت با توجه به شرایطی که به آن داده می شود اندازه ی درخت تصمیم را در حین ساخت درخت کاهش می دهد. ولی در post pruning پس از آنکه درخت تصمیم ساخته شد، شاخههایی را که اطلاعات حائز اهمیتی ندارند را از درخت حذف یا به عبارتی هرس می کند. در واقع در این نوع هرس ساخته شد، شاخههایی را که اطلاعات حائز اهمیتی ندارند که آیا با بودن این شاخه محدت افزایش می یابد یا خیر و در صورت ساخته شد. سازی در هر گام cross validation انجام شده و می بیند که آیا با بودن این شاخه کرفت و نقطه ی انتهایی زیر شاخه ی درخت یعنی برگ خواهد شد. اینکه صحت افزایش نیابد دیگه این شاخه در درخت قرار نخواهد گرفت و نقطه ی انتهایی زیر شاخه ی درخت یعنی برگ خواهد شد. مزیت و معایب هر یک به صورت زیر است.

Pre pruning

- ✓ مزیتهای این الگوریتم آن است که این الگوریتم یک نگاه رو به جلو دارد و درصورتیکه یک شاخه هرس شود دیگر تقسیمِ آن نود به زیرشاخههای کوچکتریِ متوالی که در زمانِ بدون هرس نیاز بود ایجاد شوند را نخواهد داشت و به گونهای میتوان از نظر زمانی هم (Time Saving) این الگوریتم را بدلیلی که ذکر کردیم هم مناسب دانست. همچنین از مزیتهای دیگری که در متن هم ذکر نمودیم تولید مدلی ساده و البته دقیق و جلوگیری از overfitting داده هاست.
- ✓ عیب این الگوریتم این است که یافتن معیار هرس یا در واقع threshold مناسب برای اینکه عملیاتِ pruning بهینه کار کند، دشوار است. همچنین این الکوریتم وابستگی زیاده به انتخاب دادههای آموزش دارد و این داده ها اگر مناسب انتخاب نشوند مدل به خوبی هرس نخواهد شد و مدل خوبی را نتیجه نخواهد داد. و در کل rule های انتخابی هم حائز اهمیت

است و یافتنِ قوانین مناسب برای هرس کردن نیز از جمله معایب این روش خواهد بود. لذا در بعضی مواقع ممکن است underfitting رخ دهد که مطلوب نیست

Post pruning

- ✓ از جمله مزایای این روش نیز مانند قبلی Time saving است هر چند ممکن است کمی زمان بیشتری را نسبت به
 الگوریتم قبلی مصرف کند و از مزیت دیگر این الگوریتم هرس کردن، سادگی روش است.
- ✓ معایب نیز این است که این الگوریتم نیز تعداد مناسبِ قواعد را بررسی نکرده و همچنین ممکن است در تولیدِ قوانین،
 قوانینِ بهینهای را اعمال نکند (دشواری در انتخابِ قوانین) و به گونهای قوانینِ آسیب پذیر به ساختِ مدلِ بهتر منجر نشود.
 اعمال قوانین نامناسب و پارامترهای اولیه نامناسب در این الگوریتم نیز منجر به overfitting خواهد شد.

رفرنس : این بخش را علاوه بر اسلایدها در اینترنت نیز سرچ نمودیم و از مقالهی زیر نیز استفاده کردم.

Rule Pruning Techniques in the Ant-Miner Classification Algorithm and Its Variants: A Review, Hayder Naser Khraibet AL-Behadili , Ku Ruhana Ku-Mahamud , Rafid Sagban

پاسخ سوال 6

نرمالیزه کردنِ داده ها در جاهای مختلف کاربرد های مختلفی دارد. مثلا یکی از کاربردهای برای زمانی است که دادههای تکراری را در دیتابیس در بیش از یک جدول ذخیره میکنیم و باید آنها را حذف کنیم که به عبارتی بیانگرِ redundancy به نرمالیزه کردن به راحتی به تشخیص و حذفِ اینگونه دادهها کمک میکند. همچنین علاوه بر کاهشِ افزونگی یا redundancy به کاهشِ پیچیدگی نیز کمک خواهد کرد. از دیگر اهداف نرمالیزه کردن تقسیم یک جدول بزرگ در دیتابیس به جداول کوچکی است که بین آنها ارتباطاتی به شکل منطقی و موثر وجود دارد. همچین با نرمالیزه کردن میتوان دادههایی را که در جداول اینگونه ارتباطلات منطقی را با سایر دادهها ندارند حذف نمود و تنها دادههایی که با یکدیگر یک ارتباط منطقی و به نوعی dependency دارند را در جداول ذخیره نمود. این موارد اهداف کلیای بود که برای نرمالیزه کردن میتوان نام برد ولی توجه داشته باشید که نرمالیزه کردن میتواند در کاربردهای دیگر، نقشهای موثرِ دیگری را نیز ایفا کند به عنوان مثال در شبکههای MLP ، نرمالیزه کردن دادهها باعث جلوگیری از گیر افتادنِ پاسخ (تنظیم وزنهایی که منجر به کاهش ارور میشوند) در بهینههای محلی میشود.

ياسخ سوال 7

خیر ID3 تضمین نمی کند که به جوابی برسد که globally optimum باشد. این الگوریتم رویکرد حریصانه greedy دارد و لذا می دانیم که الگوریتمهای حریصانه بر پایه ی جستجوی بهینه ی محلی با هدف رسیدن به globally optimum هستند ولی در بیشتر مواقع الگوریتمهای حریصانه نمی توانند به این globally optimum برسند لذا به طور کلی می توان گفت که یک استراتژی حریصانه به طور معمول حل بهینه را به عنوان جواب برنمیگرداند با این حال اینگونه الگوریتمها می توانند به یک حل بهینه ی محلی که البته تقریب خوبی از globally optimum هم باشد، در یک زمانِ منطقی برسند. لذا چون ID3 با این رویکرد به حل مسأله می پردازد، به همین جهت می گوییم که لزوما این الگوریتم به globally optimum نمی رسند.

البته ناگفته نماند که بهینگیِ الگوریتم را می توان در طول فرایندِ جستجو برای رسیدن به درختی بهینه با استفاده از backtracking البته ناگفته نماند که بهینگیِ الگوریتم را می توان در طول فرایندِ جستجو برای رسیدن به درختی بهینه با استفاده از علی البته البته به بود بخشید؛ هر چند که در قبال آن طبیعتا پیچیدگی زمانی افزایش خواهد یافت.

پاسخ سوال 8

accuracy =
$$\frac{TP + TN}{TP + FN + TN}$$
, $\frac{TP}{TP + FN}$, $\frac{TP}{TP + FN}$, $\frac{TP}{TP + FN}$

$$= \frac{TP + TN}{TP + TN}$$
, $\frac{TP}{TP + FN}$, $\frac{TP}{TP + FN}$, $\frac{TP}{TP + TN}$

$$= \frac{1}{1 + \left(\frac{FP + FN}{TP} \times \frac{TP}{TP + TN}\right)} \frac{1}{1 + \left(\frac{FP + FN}{TP}\right) \times \left(1 - \frac{TN}{TP + TN}\right)}$$

$$\frac{1 - Precision}{Precision} = \frac{\frac{FP}{TP + FP}}{\frac{TP}{TP + FP}} = \frac{FP}{TP}$$

$$\frac{1 - recall}{recall} = \frac{\frac{FN}{TP + FN}}{\frac{TP}{TP + FN}} = \frac{FN}{TP}$$

$$\frac{1 - recall}{recall} = \frac{\frac{FN}{TP + FN}}{\frac{TP}{TP + FN}} = \frac{FN}{TP}$$

$$\frac{1 - recall}{recall} = \frac{\frac{FN}{TP + FN}}{\frac{TP}{TP + FN}} = \frac{FN}{TP}$$

$$\frac{1 - recall}{recall} = \frac{\frac{FN}{TP + FN}}{\frac{TP}{TP + FN}} = \frac{FN}{TP}$$

$$\frac{1 - recall}{recall} = \frac{\frac{FN}{TP + FN}}{\frac{TP}{TP + FN}}$$

$$\frac{1 - recall}{recall} = \frac{\frac{FN}{TP + FN}}{\frac{TP}{TP + FN}}$$

$$\frac{1 - recall}{recall} = \frac{\frac{FN}{TP + FN}}{\frac{TP}{TP + FN}}$$

با تشکر - بدیعی